

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Bonnier, Ann Catherine, *Kyrkorna berättar, Upplands kyrkor 1250-1350, Uppsala 1987.*
 Kilström, Bengt Ingmar, *Tensta kyrka, Upplands kyrkor 42B, Uppsala 1994*
 Nordström, Folke, *Tensta kyrka, Upplands kyrkor 42, Uppsala 1951.*
 Redelius, Gunnar, ”Tensta kyrka, medeltida byggnadskonst på hög nivå” i *Uppland 2004*, Uppsala 2004.

Upplandsmuseet (UM), handlingar i topografiska arkivet.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1250-1300	Tensta kyrka uppförs.	Bonnier s 190 f
1340	Tensta kyrka uppförs omkring 1340 enligt Gunnar Redelius	Redelius s 94
1430-talet	Tensta kyrka förses med tegelvalv och kalkmålningar. Ny sakristia och nytt vapenhus byggs samtidigt.	Redelius s 94
tidigt 1500-tal	Målningarna i vapenhuset tillkommer.	Kilström s 24
1726	En orgel skänktes till kyrkan av grevinnan Eva Horn.	Kilström s 13
1749	Ny predikstol skänks till kyrkan.	Kilström s 12
1768	Invändig renovering. Långhuset vitkalkas. Nya, stora fönster togs upp. Predikstolen får sin nuvarande placering	Kilström s 12
1772	Korets målningar vitkalkas. Korfönstren förstoras. Altarskåpet i koret avlägsnades och ersattes av en ny altaruppsats.	Kilström s 12
1776	Mittgången i långhuset belades med huggen sten och i bänkkvarteren täcktes golvet med tegel. Samma år upptogs ett större fönster i långhusets sydmur väster om vapenhuset. Portalen i väster murades igen. Vapenhusets gavel putsades och försågs med omfattningen av sandsten. Fönstret i vapenhusgaveln tillkom.	Kilström s 13
1781	En ny och större orgel införskaffades. Samtidigt byggdes en ny läktarbröstning.	Kilström s 13f
1790-talet	Grindstolparna i söder med tillhörande järngrind tillkom. De ersatte en medeltida stiglucka.	Kilström s 33
1888	Takspånet byttes mot ny taktäckning av sinuskorruerad plåt.	Kilström s 14
1894	Korets medeltidsmålningar togs fram och försågs med imålningar och kompletteringar.	Kilström s 14

1919-1920	En större restaurering genomförs efter program av arkitekt Erik Fant. konservator var C Wilh Pettersson. Samtliga kalkmålningar togs fram och i koret avlägsnades påmålningarna från 1894. Orgelläktaren flyttades fram så att den framtagna Birgittasviten skulle bli synlig i sin helhet. Altaruppsatsen från 1700-talet deponerades i Historiska museet och det medeltida altarskåpet placerades på altaret.	Kilström s 14 f
1932	En ny orgel införskaffades men den gamla orgelfasaden från 1780 bibehölls.	Kilström s 15
1953	Elvärme installerades. Ersatte ett äldre varmluftssystem. Altarskåpet konserverades av konservator Sven Dalén.	Kilström s 15 UM
1954	Byggnadsstyrelsen lämnade tillstånd till ett nytt golv i sakristian som skulle motsvara det ursprungliga golvets läge. Krav på arkeologisk undersökning i samband med golvbytet ställdes.	UM
1966-67	Restaurering efter förslag upprättat av arkitekt Ragnar Jonsson. Plåttaket ersattes av ett spåntak. Fönstren försågs med nya bleck av koppar. Skadat fasadtegel byttes ut, fogkomplettering av sockel utfördes. Skorsten på valv revs. En gångbrygga byggdes på valven. Den igenmurade porten i västra gaveln togs upp. Vildvinet på kyrkans fasader avlägsnades. Det fanns även på förslag att rekonstruera takryttaren och hörnturellerna i väster samt att återställa sakristietakets gamla form. Invändigt målades fönster och bänkarna bättringsmålades. Kalkmålningarna rengjordes av konservator Sven Carlsson. Även vissa el-arbeten utfördes. Grindstolparna i kyrkogårdsmuren reparerades och försågs med ny plåtavtäckning. Alléträden mellan kyrkogårdsmuren och vapenhuset avlägsnas. Träd runt klockstapeln fälls.	UM Kilström s 15
1969	Riksantikvarieämbetet lämnade tillstånd till ny inredning i sakristian med bl.a. textilskåp.	UM
1972	Utvändiga underhållsarbeten. Skador förekom på fasaderna i form av sprickbildning, ytvittring och lavbildning på nordsidan vilka åtgärdades. Blinderingarna kalkavfärgades, viss fogkomplettering utfördes. Skadade tegelstenar byttes ut. Förslag till lagning av invändiga putsskador i vapenhuset upprättas av Karin Nordåker, Bjerking ing.byrå AB.	UM
1979	Förslag till ny kororgel som senare kom till utförande.	UM
1988	Länsstyrelsen godkänner förslag till kyrkogårdsutvidgning och anläggande av minneslund.	UM
1991	Renovering av klockstapeln.	UM
1992-93	Ny elvärmeanläggning installerades i kyrkan	UM
1996	Länsstyrelsen lämnar tillstånd till återuppbyggnad och restaurering av 1700-talsorgeln.	UM
1993	Stenarbetena på sydportalen konserverades av stenkonservator.	UM
1999	Textilskåpet i sakristian byggdes om.	UM
2000	Ommålning av fönster i kyrkan.	UM

2001	Komplettering av den elektriska belysningen i kyrkan gjordes. Tillstånd för konservering av altarskåpet lämnades av Länsstyrelsen.	UM
2002-2003	Tjärning av kyrktak och klockstapel.	UM
2003	Entrén till vapenhuset byggdes om och försågs med en rullstolsramp i sten. Trappan upp till västra entrén förbättrades.	UM